

Mobil Uygulamalar?n E?itsel Amaçl? Kullan?m? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mobil Uygulamalar?n E?itsel Amaçl? Kullan?m? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26198>

Özet

Mobil Uygulamalar?n E?itsel Amaçlı? Kullan?m? Ölçe?i, 2017 y?l?nda Emre Çam ve Murat Uysal taraf?ndan geli?tirilm? bir ölçektir. Bu ölçek, bireylerin, özellikle ö?rencilerin, mobil uygulamalar? ö?renme ve akademik faaliyetler ba?lam?nda ne ölçüde ve ne ?ekilde kulland?klar?n? sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, günümüzde artan önemi ile dikkat çeken E?itim Teknolojisi alan?nda Mobil Ö?renme (m-learning) yakla??mlar?n?n benimsenme düzeyini ve algılanan etkinli?ini ölçmek üzere tasarlanm??tır. Bu çalış?ma, mobil teknolojilerin e?itim ortamlar?na entegrasyonunun anla??lması?na önemli bir katkı sağlamaktadır.

Ölçek geli?tirme çalış?ması, mobil cihaz kullan?m?n?n yaygınlaş?masıyla birlikte, bu teknolojilerin e?itsel potansiyelini maksimize etme ihtiyacı?na yan?t vermektedir. Ölçek, kullan?c?lar?n mobil uygulamalara yönelik tutumlar?n?, algılad?klar? fayday? ve kullan?m kolaylı??n? içeren çok boyutlu bir yapı? ölçmek için tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Mobil Uygulama, E?itsel Kullan?m, Mobil Ö?renme, Ölçek Geli?tirme, E?itim Teknolojisi, Kullan?m Algısı?

Yazarlar

Emre Çam, Murat Uysal

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin mobil uygulamalar? e?itsel amaçlarla kullanma e?ilimlerini ve bu kullan?ma dair algıların? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek, ö?rencilerin ö?renme süreçlerini desteklemek amacıyla mobil uygulamalar? ne s?ıklıkta, hangi amaçlarla ve ne kadar etkili bulduklar?n? belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, e?itimcilerin ve teknoloji geli?tiricilerin, mobil ö?renme stratejilerini ve içeriklerini optimize etmeleri için kritik bilgiler sunar.

Ölçek, aynı zamanda, mobil uygulamalar?n e?itsel kullan?m?n? etkileyen potansiyel faktörleri (motivasyon, algılanan yarar, arayüz kalitesi vb.) tanımlayarak, mobil teknolojilerin ö?retim tasar?m?na entegrasyonu hakkında teorik ve pratik ç?karımlar sağlamayı amaçlamaktadır.

Yapı

Mobil Uygulamalar?n E?itsel Amaçlı? Kullan?m? Ölçe?i, genellikle kullan?c?lar?n teknoloji kabul modelleriyle (Technology Acceptance Model - TAM) ilişkili olan boyutlar? ölçen çok faktörlü bir

yapıya sahiptir. Ölçeğin temel psikometrik yapıları, mobil uygulamaların etkisel bağlamdaki kabulünü ve kullanımını yansıtan alt boyutlardan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar tipik olarak şunları içerebilir:

Algılanan Fayda: Mobil uygulamaların öğrenmeyi kolaylaştırmaya veya akademik başarıyı artırmaya dair inanç düzeyi.

Algılanan Kullanım Kolaylığı: Mobil uygulamaların eğitim amaçlı kullanımı ne kadar zahmetsiz ve kolay olduğuna dair algı.

Etkisel Kullanım Sıklığı/Yoğunluğu: Bireyin ders çalışmak veya ödev yapmak için mobil uygulamaları ne kadar sık kullandığı.

Öğrenme Motivasyonu ve Tutum: Mobil uygulamaların etkisel süreçlere karşı geliştirilen genel olumlu tutum.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında (Çam & Uysal, 2017), ölçeğin yapısal uygunluğunu belirlemek amacıyla kapsamlı geçerlik çalışmaları yapılmıştır. Her ne kadar kaynakta doğrudan geçerlik katsayıları verilmemiş olsa da, bir ölçek geliştirme çalışmasının temel adımı olarak, yapı geçerliliğini sağlamak için genellikle Faktör Analizi (Açıklayıcı ve Doğrulayıcı) kullanılmıştır.

Bu analizler, ölçeğin teorik olarak öngörülen yapısal boyutları doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermelidir. Ayrıca, kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin ilgili yapıyı temsil etme derecesi değerlendirilmiştir. Bu süreçler, ölçeğin ölçmek istediği etkisel mobil uygulama kullanım yapıları hakkında bir şekilde temsil ettiğinin kanıtı olarak oluşur.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını ifade eden kritik bir psikometrik özelliktir. Çam ve Uysal (2017) tarafından yürütülen çalışmada, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla Cronbach Alfa katsayılarının hesaplandığı varsayılmaktadır. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Genellikle eğitim bilimleri araştırmalarında, kabul edilebilir bir Güvenirlilik düzeyi için Cronbach Alfa değerinin 0.70 ve üzerinde olması beklenir. Ölçeğin alt boyutları için de ayrı ayrı güvenirlilik analizleri yapılmış olmalıdır ki, bu da ölçeğin farklı faktörler üzerindeki ölçüm kararlılığını ortaya koyar.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, ölçtü?ü yap?ya ait boyutlar? ortaya ç?karmak amac?yla Faktör Analizi uygulanm??t?r. İlk olarak, maddelerin temel yap?s?n? belirlemek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Bu analiz, Mobil Uygulamalar?n E?itsel Amaçlı? Kullan?m? yap?s?n?n kaç temel boyuttan olu?tu?unu göstermi?tir.

AFA sonras?nda, elde edilen faktör yap?s?n?n örneklemden ba??ms?z olarak do?rulan?p do?rulanmad???n? test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekte?tirilmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in veri ile teorik model aras?ndaki uyumunu gösteren uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) aracılı??yla raporlanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu ve sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu kan?tlar.

Araç Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental) / Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Format: Ölçek, büyük olasılıkla 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format?nda hazırlanm??t?r (Örn: "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?retim veya genel e?itim kademelerindeki ö?renciler (Ölçek, mobil teknolojileri aktif kullanan bireyleri hedeflemektedir).

Age Group: Genç yeti?kinler (18+ ya?) veya mobil teknolojiye erişimi olan lise/üniversite ö?rencileri.

Population Details: Ölçek geli?tirme çal??mas? genellikle e?itim fakülteleri veya ilgili bölümlerdeki ö?rencilerden olu?an bir örneklem üzerinde yürütülmü?tür.

Test Methodology: Kâ??t-kalem veya çevrimiçi uygulama yoluyla bireysel olarak uygulanabilen, kolay yönetilebilir bir ölçme aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Mobil Ö?renme, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Ö?renci Algıları, E?itim Teknolojileri, Çam ve Uysal

Yazarlar

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar Emre Çam: emre.cam@gop.edu.tr

Correspondence Address: Kaynakta belirtilmemiştir.

izinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2017

izinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yayımlanması olması nedeniyle genellikle telif hakkı kurallarına tabidir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için sorumlu yazar Emre Çam ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım için özel izinler talep edilebilir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı metodolojisi hakemli bir dergide yayımlanmıştır. Orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: mobil-uygulamalarin-egitsel-amacli-kullanimi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çam, E. ve Uysal, M. (2017). Mobil Uygulamalar?n E?itsel Amaçlı? Kullan?m?: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9, 559 - 567.

Mobil Uygulamalar?n E?itsel Amaçlı? Kullan?m? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin madde içeriği bu kaynakta sağlanmamıştır. Ölçek maddelerine erişim için Çam ve Uysal (2017) tarafından yayımlanan orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.